Reglement van het verantwoordingsorgaan

Vastgesteld: 6 februari 2026

Versie 5.0

HOOFDSTUK I BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

1. algemeen bestuur: het algemeen bestuur van het fonds, zijnde alle niet-uitvoerende en uitvoerende bestuursleden tezamen;
2. deelnemers: de personen die in de statuten en de pensioenreglementen van het fonds als deelnemer worden aangeduid;
3. elektronisch: door middel van een elektronische informatiedrager die de ontvanger in staat stelt de verstrekte informatie duurzaam te bewaren;
4. fonds: Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten;
5. niet-uitvoerend bestuur: de gezamenlijke niet-uitvoerende bestuursleden;
6. peildatum: de eerste dag van de maand waarin de verzending van de oproep voor verkiezingen, als bedoeld in artikel 7 lid 4 van Bijlage I, plaatsvindt;
7. pensioengerechtigden: de personen die een ouderdomspensioen of partnerpensioen van het fonds ontvangen;
8. secretariaat: de instelling dan wel de personen die in opdracht van het algemeen bestuur het secretariaat voor het verantwoordingsorgaan voeren;
9. uitvoerend bestuur: de gezamenlijke uitvoerende bestuursleden;
10. verantwoordingsorgaan: het verantwoordingsorgaan van het fonds;
11. verenigingen van pensioengerechtigden: verenigingen die volledige rechtsbevoegdheid bezitten en mede als statutair doel hebben het behartigen van de belangen van haar pensioengerechtigde leden als belanghebbenden bij een pensioenfonds en die de belangen van minimaal 1% van de pensioengerechtigden van het pensioenfonds behartigen;
12. werkgevers: de werkgevers die in de statuten van het fonds als werkgever worden aangeduid;
13. werkgeversorganisaties: Algemene Bond Uitzendondernemingen, gevestigd te Amsterdam, en de Nederlandse Bond van Bemiddelings- en Uitzendondernemingen, gevestigd te Amersfoort;
14. werknemersorganisaties:
    - Federatie Nederlandse Vakbeweging, gevestigd te Utrecht;
    - CNV Vakmensen, gevestigd te Utrecht;
    - De Unie, gevestigd te Culemborg.

HOOFDSTUK II SAMENSTELLING, BENOEMING, AFTREDEN, SCHORSING EN ONTSLAG

Artikel 2 Samenstelling

1. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit zeven leden.
2. Het verantwoordingsorgaan kent drie geledingen: vertegenwoordigers van deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers.
3. In het verantwoordingsorgaan zijn de deelnemers en de pensioengerechtigden evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen vertegenwoordigd. Deze leden vormen een zo evenwichtig mogelijke afspiegeling van de betreffende geleding. Ten behoeve van de evenredige vertegenwoordiging wordt het aantal deelnemers en het aantal pensioengerechtigden binnen het fonds uitgedrukt in twee percentages

die samen honderd procent bedragen. Het aantal voor deelnemers en pensioengerechtigden beschikbare zetels wordt op basis van deze verhouding verdeeld over deze geledingen.

4. Conform het voorgaande is het verantwoordingsorgaan sinds 19 december 2018 als volgt samengesteld:
   a) vier leden vertegenwoordigen de deelnemers;
   b) een lid vertegenwoordigt de pensioengerechtigden;
   c) twee leden vertegenwoordigen de werkgevers.

Artikel 3 Benoeming

1. Het verantwoordingsorgaan stelt een profielschets op die bij de benoeming van de leden van het verantwoordingsorgaan moet worden gehanteerd. Deze profielschets wordt door het verantwoordingsorgaan vastgesteld na goedkeuring door het uitvoerend bestuur.
2. De leden die de deelnemers vertegenwoordigen worden benoemd door de werknemersorganisaties die de laatste aanvraag tot wijziging van de verplichtstelling van het fonds hebben ondertekend. Iedere werknemersorganisatie heeft het recht (ten minste) één lid dat de deelnemers vertegenwoordigt te benoemen. Voor het overige zijn de werknemersorganisaties bevoegd tot benoeming van de leden evenredig aan hun ledenaantallen binnen hun geleding binnen het fonds.
   Op het moment dat een vacature verwacht wordt of er reeds een vacature bestaat verzoekt het algemeen bestuur zo spoedig mogelijk de desbetreffende werknemersorganisatie om binnen drie maanden na dagtekening van de uitvraag een persoon te benoemen.
   Indien een werknemersorganisatie, na het verstrijken van drie maanden na het verzoek tot benoeming, geen persoon heeft benoemd, zijn de werknemersorganisaties die de laatste aanvraag tot wijziging van de verplichtstelling van het fonds hebben ondertekend, gezamenlijk bevoegd een persoon te benoemen. Deze termijn kan door het algemeen bestuur eenmalig met één maand worden verlengd. Voornoemde benoeming door de gezamenlijke werknemersorganisaties vereist unanimiteit.
   Indien de werknemersorganisaties, na het verstrijken van de termijn tot benoeming, geen overeenstemming hebben bereikt over een gezamenlijke benoeming, gaat het algemeen bestuur over tot het uitschrijven van een verkiezing van het lid. Voor de verkiezing gelden de bepalingen uit Bijlage I van dit reglement, voor zover van toepassing.
3. Het lid dat de pensioengerechtigden vertegenwoordigt, wordt benoemd door het uitvoerend bestuur na goedkeuring door het niet-uitvoerend bestuur, na het houden van een verkiezing. Voor de verkiezing gelden de bepalingen uit Bijlage I van dit reglement, voor zover van toepassing.
4. De leden die de werkgevers vertegenwoordigen, worden benoemd door de werkgeversorganisaties die de laatste aanvraag tot wijziging van de verplichtstelling van het fonds hebben ondertekend. Iedere werkgeversorganisatie heeft het recht (ten minste) één lid dat de werkgevers vertegenwoordigt te benoemen.
5. Bij een tussentijdse vacature verzoekt het algemeen bestuur de organisatie(s) die het afgetreden lid heeft/hebben benoemd, zo spoedig mogelijk een opvolger te benoemen, tenzij het gaat om het lid dat de pensioengerechtigden vertegenwoordigt. In dat geval wordt een verkiezing gehouden. Voor de verkiezing gelden de bepalingen uit Bijlage I van dit reglement, voor zover van toepassing.
6. Bij een tussentijdse vacature waarvoor een verkiezing is gehouden, wordt zo spoedig mogelijk door het uitvoerend bestuur, na goedkeuring van het niet-uitvoerend bestuur, als opvolger benoemd de kandidaat die blijkens de vastgestelde en bekend gemaakte uitslag van de laatst gehouden verkiezing daarvoor als eerste in aanmerking komt.
7. Een lid dat voor invulling van een tussentijdse vacature is benoemd, treedt af op het tijdstip waarop degene die hij opvolgt, moest aftreden.

8. In afwijking van de voorgaande leden, is het algemeen bestuur bevoegd te besluiten tot verkiezing van de leden van het verantwoordingsorgaan die de deelnemers en pensioengerechtigden vertegenwoordigen. Het bestuur gaat in elk geval over tot verkiezing van voornoemde leden, indien dit wordt verzocht door ten minste 500 deelnemers en pensioengerechtigden. Voor de verkiezing gelden de bepalingen uit Bijlage I van dit reglement, voor zover van toepassing. Het algemeen bestuur kan niet overgaan tot verkiezing gedurende de periode dat conform lid 2 van dit artikel een (of meer) werknemersorganisatie(s) is verzocht om een persoon te benoemen, en de hiervoor gegeven termijn nog loopt.
9. Dit artikel is ook van toepassing op herbenoemingen.

Artikel 4 Aftreden, schorsing en ontslag

1. Ieder lid van het verantwoordingsorgaan treedt uiterlijk vier jaar na zijn benoeming af volgens een door het verantwoordingsorgaan op te stellen rooster van aftreden.
2. De aftredende leden van het verantwoordingsorgaan zijn terstond herbenoembaar en kunnen tweemaal worden herbenoemd voor een zittingsperiode van vier jaar.
3. Het lidmaatschap van het verantwoordingsorgaan eindigt voorts:
   a. door opzeggen door het betreffende lid;
   b. door overlijden;
   c. indien het betreffende lid een andere functie binnen het fonds verkrijgt;
   d. indien een lid niet langer voldoet aan de kwalificatie die bij de benoeming gevraagd werd;
   indien een lid zijn lidmaatschap van de werknemers- of werkgeversorganisatie die hem heeft benoemd, beëindigt.
4. Het verantwoordingsorgaan kan de leden van het verantwoordingsorgaan schorsen en ontslaan, gehoord hebbende het desbetreffende lid en het niet-uitvoerend bestuur. Dit besluit kan slechts worden genomen met een versterkte meerderheid van stemmen zoals beschreven in de statuten van het fonds.
5. Het algemeen bestuur is bevoegd om in uitzonderlijke situaties leden van het verantwoordingsorgaan te ontslaan. Als uitzonderlijke situatie wordt in ieder geval aangemerkt de situatie dat het lid van het verantwoordingsorgaan aantoonbaar niet naar behoren functioneert en/of met zijn/haar gedragingen de goede naam of de belangen van het fonds schaadt.

HOOFDSTUK III TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN

Artikel 5 Evenwichtige afweging belanghebbenden

Het verantwoordingsorgaan stelt bij haar werkzaamheden de evenwichtige afweging van de belangen van alle bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, pensioengerechtigden en werkgevers centraal.

Artikel 6 Verantwoording

1. Het algemeen bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd.
2. Het niet-uitvoerend bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden.

Artikel 7 Oordeel

1. Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het algemeen bestuur, over het door het algemeen bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst waaronder de keuzes die van invloed zijn op de uitvoeringskosten. Het oordeel omvat in ieder geval een oordeel over de gemaakte uitvoeringskosten.
2. Het verantwoordingsorgaan baseert zijn oordeel op het jaarverslag van het fonds, de jaarrekening en overige informatie, waaronder de bevindingen van het niet-uitvoerend bestuur.
3. Het verantwoordingsorgaan legt zijn oordeel ten minste eenmaal per jaar schriftelijk vast. Het verantwoordingsorgaan brengt zijn oordeel ter kennis aan het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur is gehouden zo spoedig mogelijk, schriftelijk en beargumenteerd, te reageren op het oordeel van het verantwoordingsorgaan.
4. Het oordeel van het verantwoordingsorgaan en de reactie van het algemeen bestuur worden opgenomen in het jaarverslag en deze wordt gepubliceerd op de website.

Artikel 8 Advies

1. Het algemeen bestuur stelt het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit over:
   a) het beleid inzake beloningen;
   b) de vorm en inrichting van het intern toezicht;
   c) de profielschets voor leden van het niet-uitvoerend bestuur;
   d) het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
   e) het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
   f) gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het fonds of de overname van verplichtingen door het fonds;
   g) liquidatie, fusie of splitsing van het fonds;
   h) het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst of het vaststellen, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsreglement; en
   i) het omzetten van het fonds in een andere rechtsvorm, als bedoeld in artikel 18 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
2. Het advies van het verantwoordingsorgaan wordt op een zodanig tijdstip gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de in het eerste lid bedoelde besluiten.
3. Bij het vragen van advies wordt aan het verantwoordingsorgaan een overzicht verstrekt van de beweegredenen voor het besluit en van de gevolgen die het besluit naar verwachting voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden zal hebben.
4. Het verantwoordingsorgaan is verplicht binnen een redelijke termijn een advies uit te brengen.
5. Het algemeen bestuur deelt het verantwoordingsorgaan zo spoedig mogelijk nadat het desbetreffende besluit is genomen, schriftelijk mee of het een advies niet of niet geheel volgt. Als van het advies of van een daarin vervat minderheidsadvies is afgeweken, worden de redenen daarvan meegedeeld.

Artikel 9 Overleg

1. Het algemeen bestuur draagt na overleg met het verantwoordingsorgaan zorg voor de vastlegging van de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding, van het fonds.
2. Het algemeen bestuur (of een afvaardiging van het algemeen bestuur) en het verantwoordingsorgaan komen ten minste tweemaal per kalenderjaar in vergadering bijeen. Het niet-uitvoerend bestuur en het

verantwoordingsorgaan komen ten minste eenmaal per kalenderjaar in vergadering bijeen. Tijdens deze vergaderingen worden de aangelegenheden aan de orde gesteld waarover het algemeen bestuur respectievelijk het niet-uitvoerend bestuur of het verantwoordingsorgaan overleg wenselijk acht, waaronder maar niet beperkt tot het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid van het fonds. Deze gezamenlijke vergaderingen worden op een zodanig tijdstip vastgesteld dat de besluitvorming door het algemeen bestuur respectievelijk het niet-uitvoerend bestuur over de geagendeerde onderwerpen zoveel mogelijk op de daarvoor gebruikelijke tijdstippen kan plaatsvinden.

3. Het verantwoordingsorgaan heeft recht op overleg met de externe actuaris en de externe accountant en met de compliance officer. Het algemeen bestuur dient er voor zorg te dragen dat de actuaris, de accountant en de compliance officer meewerken aan dit overleg.

Artikel 10 Informatie

1. Het algemeen bestuur verstrekt op verzoek aan het verantwoordingsorgaan tijdig alle inlichtingen en gegevens, die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijze nodig heeft. De inlichtingen worden op verzoek schriftelijk verstrekt.
2. Het algemeen bestuur informeert het verantwoordingsorgaan over de uitkomst van de vierjaarlijkse evaluatie van de certificerend accountant en de waarmerkend actuaris.
3. Het algemeen bestuur informeert het verantwoordingsorgaan (direct) schriftelijk over:
   a) de verplichting tot opstelling van een kortetermijnherstelplan;
   b) de verplichting tot opstelling van een langetermijnherstelplan;
   c) de aanstelling van een bewindvoerder; en
   d) de beëindiging van de situatie, waarin de bevoegdheidsuitoefening van alle of bepaalde organen van het fonds is gebonden aan toestemming van een of meer door de toezichthouder aangewezen personen;
   e) een besluit van sociale partners om het fonds niet te verzoeken over te gaan tot interne collectieve waardeoverdracht, als bedoeld in artikel 150l lid 2 en 3 van de Pensioenwet.

Artikel 11 Beroepsrecht

1. Het verantwoordingsorgaan kan bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam beroep instellen tegen een besluit betreffende een aangelegenheid als bedoeld in artikel 8, eerste lid, indien:
   a) het verantwoordingsorgaan met betrekking tot dat besluit niet voorafgaand in de gelegenheid is gesteld advies uit te brengen;
   b) dat besluit niet in overeenstemming is met het advies van het verantwoordingsorgaan; of
   c) feiten en omstandigheden bekend zijn geworden die, waren zij aan het verantwoordingsorgaan bekend geweest ten tijde van het uitbrengen van zijn advies, aanleiding zouden kunnen zijn geweest om dat advies niet uit te brengen zoals het is uitgebracht.
2. Het beroep kan uitsluitend worden ingesteld indien het verantwoordingsorgaan van oordeel is dat het algemeen bestuur bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid tot zijn besluit had kunnen komen.
3. De kosten van het voeren van rechtsgedingen door het verantwoordingsorgaan komen ten laste van het fonds, indien zij redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van het verantwoordingsorgaan en het fonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld. In rechtsgedingen tussen het fonds en het verantwoordingsorgaan kan het verantwoordingsorgaan niet in de proceskosten worden veroordeeld.

4. Op het beroep is artikel 217 lid 2 tot en met 4 en lid 6 tot en met 10 van de Pensioenwet van toepassing.

Artikel 12 Enquêterecht

1. Het verantwoordingsorgaan kan, als het van oordeel is dat het algemeen bestuur niet naar behoren functioneert, zich wenden tot de Ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam met het verzoek:
   - een onderzoek door een of meer onafhankelijke onderzoekers te bevelen naar het beleid van en de gang van zaken van het fonds;
   - het functioneren van het algemeen bestuur als zodanig te toetsen.
2. Het verantwoordingsorgaan kan het in lid 1 bedoelde verzoek slechts indienen bij de Ondernemingskamer indien het besluit tot indiening van het verzoek genomen is met een meerderheid van ten minste tweederde van de uitgebrachte stemmen.
3. Voordat een verzoek als bedoeld in lid 1 wordt ingediend, meldt het verantwoordingsorgaan dit voornemen schriftelijk en met redenen omkleed aan het algemeen bestuur en wordt het algemeen bestuur in de gelegenheid gesteld op dit voornemen te reageren.
4. De kosten die verband houden met het indienen van het in lid 1 bedoelde verzoek komen ten laste van het fonds indien zij redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van het verantwoordingsorgaan en het fonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld.

Artikel 13 Geheimhoudingsplicht

1. De leden van het verantwoordingsorgaan verplichten zich door de aanvaarding van hun benoeming tot geheimhouding van hetgeen hen in deze functie omtrent een bedrijf, beroep of persoon is bekend geworden en voorts van alle aangelegenheden, ten aanzien waarvan het algemeen bestuur geheimhouding heeft opgelegd of waarvan zij het vertrouwelijk karakter moeten begrijpen. Ook eventuele toehoorders zijn verplicht voorgaande bepaling na te leven.
2. Indien het verantwoordingsorgaan van mening is dat op de in lid 1 genoemde geheimhoudingsplicht in een bepaalde situatie een uitzondering moet worden gemaakt, zal de voorzitter van het verantwoordingsorgaan hierover vooraf overleg voeren met de voorzitter van het algemeen bestuur.

HOOFDSTUK IV VOORZIENINGEN VOOR HET VERANTWOORDINGSORGAAN EN SECRETARIAAT

Artikel 14 Voorzieningen verantwoordingsorgaan

1. Het fonds staat de leden van het verantwoordingsorgaan het gebruik toe van de voorzieningen waarover het kan beschikken, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taken nodig is.
2. Het fonds draagt zorg voor een adequate secretariële ondersteuning van het verantwoordingsorgaan inclusief vergaderfaciliteiten.
3. In overleg met het algemeen bestuur kan het verantwoordingsorgaan in aanmerking komen voor scholings- en andere faciliteiten. Deskundigheidsbevordering van de leden van het verantwoordingsorgaan maakt deel uit van de eigen profielschets van het verantwoordingsorgaan, binnen een door het algemeen bestuur beschikbaar gesteld budget.
4. Het verantwoordingsorgaan kan een of meer deskundigen uitnodigen tot het bijwonen van een vergadering van het verantwoordingsorgaan, met het oog op de behandeling van een bepaald onderwerp.

Het verantwoordingsorgaan kan zo'n uitnodiging ook doen aan een of meer bestuursleden. De leden van het verantwoordingsorgaan kunnen in de vergadering aan de hiervoor bedoelde personen inlichtingen en adviezen vragen. Een deskundige kan worden uitgenodigd een schriftelijk advies uit te brengen.

5. De leden van het verantwoordingsorgaan ontvangen een jaarlijkse vaste vergoeding.
6. Het algemeen bestuur bepaalt elk jaar de vacatievergoeding en de kilometervergoeding en legt dit vast in een vergoedingenreglement.
7. Leden van het verantwoordingsorgaan in dienst van de afvaardigende werknemersorganisatie dragen hun vergoedingen af aan deze organisatie, tenzij anders is overeengekomen. Leden van het verantwoordingsorgaan die in dienst zijn van een andere werkgever dan de afvaardigende partij kunnen hun vergoedingen afstaan aan die werkgever. Dit is afhankelijk van het beleid van de afvaardigende partij of desbetreffende werkgever.
8. De kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van het verantwoordingsorgaan, komen ten laste van het fonds. Met inachtneming van het voorgaande, komen de kosten van het raadplegen van een deskundige door het verantwoordingsorgaan slechts ten laste van het fonds, indien het fonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld.

Artikel 15 Voorzitter en secretariaat

1. Het verantwoordingsorgaan kiest uit zijn midden een voorzitter.
2. De voorzitter vertegenwoordigt het verantwoordingsorgaan in en buiten rechte.
3. Het secretariaat is - in samenwerking met de voorzitter van het verantwoordingsorgaan - onder meer belast met het bijeenroepen van het verantwoordingsorgaan, het opmaken van de agenda en het opstellen van het verslag van de vergaderingen, alsmede met het voeren en beheren van de correspondentie voor het verantwoordingsorgaan.
4. Het secretariaat maakt van iedere vergadering van het verantwoordingsorgaan een verslag en stuurt dit verslag binnen tien werkdagen na de vergadering aan de leden van het verantwoordingsorgaan toe.
5. Dit artikel is ook van toepassing op de gezamenlijke vergaderingen met het algemeen bestuur en met het niet-uitvoerend bestuur, met dien verstande dat ook het algemeen bestuur respectievelijk het niet-uitvoerend bestuur een onderwerp op de agenda kan plaatsen en dat een verslag van de vergadering ook wordt toegestuurd aan het algemeen bestuur respectievelijk het niet-uitvoerend bestuur.

HOOFDSTUK V WERKWIJZE VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN

Artikel 16 Vergaderingen

1. Het verantwoordingsorgaan komt ten behoeve van de uitoefening van zijn taak bijeen in de volgende gevallen:
   a) op verzoek van de voorzitter;
   b) op verzoek van ten minste twee leden.
2. De voorzitter bepaalt in overleg met het secretariaat tijd en plaats van de vergadering. Een vergadering op verzoek van leden van het verantwoordingsorgaan wordt gehouden binnen zes weken nadat het verzoek bij de voorzitter is aangekomen.
3. De bijeenroeping geschiedt door het secretariaat door middel van een schriftelijke of elektronische kennisgeving aan de leden. Behoudens spoedeisende gevallen geschiedt de bijeenroeping ten minste tien kalenderdagen voor de te houden vergadering.

4. Het secretariaat maakt voor iedere vergadering een agenda op. Het plaatst op de agenda de door de voorzitter en door de leden van het verantwoordingsorgaan opgegeven onderwerpen. Ieder lid van het verantwoordingsorgaan kan een onderwerp op de agenda doen plaatsen.
5. Behoudens spoedeisende gevallen, wordt de agenda met de bijbehorende stukken ten minste een week voor de vergadering aan de leden van het verantwoordingsorgaan toegestuurd.

Artikel 17 Besluitvorming in vergadering

1. Het verantwoordingsorgaan kan alleen besluiten nemen indien de meerderheid van zijn leden aanwezig of bij volmacht vertegenwoordigd is, waarbij vacante zetels niet worden meegeteld, en de werkgeversgeleding met tenminste één lid is vertegenwoordigd.
2. Het verantwoordingsorgaan beslist bij gewone meerderheid van stemmen van het aantal aanwezige leden, tenzij het gaat om een besluit als bedoeld in artikel 12. Voor de berekening van het aantal uitgebrachte stemmen tellen onthoudingen en blanco stemmen niet mee.
3. Over zaken wordt mondeling en over personen wordt schriftelijk gestemd, tenzij het verantwoordingsorgaan in een bepaald geval anders besluit. Bij staking van stemmen vindt er een herstemming plaats. Als bij herstemming de stemmen opnieuw staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
4. Een lid van het verantwoordingsorgaan kan een ander lid van het verantwoordingsorgaan volmacht verlenen om namens hem ter vergadering aanwezig te zijn en stem uit te brengen.
5. Ieder lid van het verantwoordingsorgaan kan door middel van een elektronisch communicatiemiddel aan de vergadering deelnemen, mits alle aan de vergadering deelnemende leden elkaar tegelijkertijd kunnen verstaan. Een op deze wijze deelnemend lid wordt geacht ter vergadering aanwezig te zijn.

Artikel 18 Schriftelijke besluitvorming

1. Indien in een vergadering geen besluiten kunnen worden genomen omdat niet voldaan is aan het bepaalde in artikel 17, lid 1, zullen voorstellen schriftelijk aan alle leden van het verantwoordingsorgaan worden voorgelegd. Een voorstel wordt alleen schriftelijk of elektronisch ter besluitvorming voorgelegd als het geen aanleiding vormt voor discussie binnen de leden van het verantwoordingsorgaan, dit ter beoordeling van de voorzitter. Een besluit van het verantwoordingsorgaan komt tot stand als de meerderheid van zijn leden, waaronder van elke geleding ten minste één lid, reageert op de voorlegger; van artikel 17 zijn de leden 2 en 3 van overeenkomstige toepassing.
2. Als het een advies betreft als omschreven in artikel 8, is schriftelijke of elektronische voorlegging ook mogelijk zonder dat het verzoek om een advies op de agenda van een vergadering heeft gestaan. De voorzitter bepaalt of een verzoek om een advies zich leent voor schriftelijke of elektronische voorlegging of dat het in een vergadering behandeld moet worden.
3. Schriftelijke of elektronische besluitvorming is niet mogelijk over een besluit inzake het enquêterecht als omschreven in artikel 12; daarover moet ter vergadering worden beslist.

Artikel 19 Zelfevaluatie

Het verantwoordingsorgaan evalueert ten minste eenmaal per jaar het eigen functioneren en rapporteert hierover aan het algemeen bestuur. Ten minste eenmaal in de drie jaar wordt de evaluatie uitgevoerd met behulp van een onafhankelijke partij.

HOOFDSTUK VI SLOTBEPALING EN INWERKINGTREDING

Artikel 20 Wijziging en inwerkingtreding

1. Dit reglement kan worden gewijzigd bij besluit van het algemeen bestuur.
2. Dit reglement treedt in werking op 1 juli 2014 en is laatstelijk gewijzigd op 20 juni 2025.

BIJLAGE I VERKIEZING EN KANDIDAATSTELLING

Artikel 1 Wanneer verkiezingen worden gehouden

1. Het algemeen bestuur van het fonds gaat over tot verkiezing van de leden van het verantwoordingsorgaan die de deelnemers en pensioengerechtigden vertegenwoordigen in de situaties zoals uiteengezet in artikel 3 van het dit reglement.
2. Het fonds verleent medewerking aan ieder initiatief van deelnemers of pensioengerechtigden tot het organiseren van verkiezingen op grond van het eerste lid van dit artikel 3 lid 8 van dit reglement.

Artikel 2 Kiesgroepen

1. Er is een kiesgroep deelnemers voor de vertegenwoordigers van de deelnemers.
2. Er is een kiesgroep pensioengerechtigden voor de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden.
3. Verkiezing vindt plaats voor hetzij de kiesgroep deelnemers hetzij de kiesgroep pensioengerechtigden hetzij beide kiesgroepen.

Artikel 3 Organisatie van de verkiezingen

1. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor de organisatie van de verkiezingen.
2. Het algemeen bestuur stelt een verkiezingscommissie in die belast wordt met de organisatie van de verkiezingen.
3. De verkiezingscommissie bestaat uit de voorzitter van het verantwoordingsorgaan en een lid van het uitvoerend bestuur. Het secretariaat ondersteunt de verkiezingscommissie.

Artikel 4 Kiesrecht

1. In geval van verkiezing voor de kiesgroep deelnemers zijn:
   a) kiesgerechtigd de personen die op de peildatum deelnemer zijn;
   b) verkiesbaar tot lid van het verantwoordingsorgaan de personen die op de peildatum deelnemer zijn én voldoen aan de door het verantwoordingsorgaan gehanteerde profielschets.
2. In geval van verkiezing voor de kiesgroep pensioengerechtigden zijn:
   a) kiesgerechtigd de personen die op de peildatum pensioengerechtigde zijn;
   b) verkiesbaar tot lid van het verantwoordingsorgaan de personen die op de peildatum pensioengerechtigde zijn én voldoen aan de door het verantwoordingsorgaan gehanteerde profielschets.

Artikel 5 Kandidaatstelling

1. Kandidaten kunnen worden voorgedragen door:
   a) de werknemersorganisaties die de laatste aanvraag tot wijziging van de verplichtstelling van het fonds hebben ondertekend;
   b) verenigingen van pensioengerechtigden, indien de kandidaatstelling vergezeld gaat met minimaal dertig handtekeningen van personen die op de peildatum pensioengerechtigd zijn van het fonds;

c) kiesgerechtigde deelnemers (indien verkiezing plaatsvindt voor de kiesgroep deelnemers), indien de kandidaatstelling vergezeld gaat met minimaal dertig handtekeningen van personen die op de peildatum deelnemer zijn van het fonds;
d) kiesgerechtigde pensioengerechtigden (indien verkiezing plaatsvindt voor de kiesgroep pensioengerechtigden), indien de kandidaatstelling vergezeld gaat met minimaal dertig handtekeningen van personen die op de peildatum pensioengerechtigd zijn van het fonds.

2. In afwijking van lid 1 kan een persoon die op de peildatum pensioengerechtigde is, indien verkiezing plaatsvindt voor de kiesgroep pensioengerechtigden, of deelnemer is, indien verkiezing plaatsvindt voor de kiesgroep deelnemers, zichzelf kandidaat stellen.
3. De kandidaatstelling wordt schriftelijk ter kennis gebracht van de verkiezingscommissie. De kandidaatstelling gaat vergezeld van een schriftelijke verklaring waaruit blijkt dat de kandidaat de kandidaatstelling aanvaardt.
4. De verkiezingscommissie beoordeelt of de kandidaatstelling aan de vereisten van dit reglement voldoet en of de kandidaat voldoet aan de door het verantwoordingsorgaan gehanteerde profielschets. De verkiezingscommissie verklaart een kandidaatstelling ongeldig als niet wordt voldaan aan de vereisten en deelt dit direct schriftelijk mee aan degene die de kandidaat heeft voorgedragen en/of aan de persoon die zich kandidaat heeft gesteld. De verkiezingscommissie biedt zo mogelijk de gelegenheid eventuele reglementaire gebreken binnen een door de verkiezingscommissie gestelde termijn op te lossen.
5. Alleen kandidaten die naar het oordeel van de verkiezingscommissie aan de vereisten van dit reglement en de profielschets voldoen, worden opgenomen op de kandidatenlijst.
6. De verkiezingscommissie stelt de kandidatenlijst ten minste twee weken voor de verkiezingsdatum vast en informeert de kandidaten of zij wel of niet op deze lijst zijn opgenomen.

Artikel 6 Verkiezingsdatum

1. De verkiezingscommissie stelt ten minste 13 weken vóór de datum waarop de lopende zittingsperiode afloopt, na overleg met het algemeen bestuur, de verkiezingsdatum vast.
2. De verkiezingsdatum ligt niet eerder dan vier weken en niet later dan twee weken vóór de datum waarop de lopende zittingsperiode afloopt.
3. In afwijking van de voorgaande leden kan de verkiezingscommissie, na overleg met het algemeen bestuur, de verkiezingsdatum zo spoedig mogelijk vaststellen, indien de verkiezing plaatsvindt in een situatie zoals beschreven in artikel 3 lid 2, 5, 6 en 8 van dit reglement.
4. De verkiezingscommissie maakt de verkiezingsdatum binnen een week na vaststelling daarvan schriftelijk en/of elektronisch bekend aan:
   a) de werknemersorganisaties;
   b) haar bekende verenigingen van pensioengerechtigden;
   c) de kiesgerechtigde deelnemers, indien verkiezing plaatsvindt voor de kiesgroep deelnemers;
   d) de kiesgerechtigde pensioengerechtigden, indien verkiezing plaatsvindt voor de kiesgroep pensioengerechtigden;

   en roept hen op om binnen zes weken na de datum van bekendmaking kandidaten te stellen.
   De verkiezingscommissie maakt de door het verantwoordingsorgaan gehanteerde profielschets eveneens bekend.

Artikel 7 Verkiezingen

1. Indien er niet meer kandidaten op de kandidatenlijst zijn opgenomen dan het aantal te vervullen vacatures, vinden geen verkiezingen plaats en worden de kandidaten geacht te zijn gekozen.
2. Indien er meer kandidaten op de kandidatenlijst zijn opgenomen dan het aantal te vervullen vacatures, vinden verkiezingen plaats.
3. De verkiezingen zijn elektronisch en vinden plaats bij geheime stemming.
4. De verkiezingscommissie maakt ten minste drie weken voor de verkiezingsdatum de kandidatenlijst schriftelijk en/of elektronisch bekend aan de kiesgerechtigde deelnemers en/of kiesgerechtigde pensioengerechtigden en stuurt hen daarbij een persoonlijke oproep om aan de verkiezingen deel te nemen. Op de oproep staan de te kiezen kandidaten vermeld en de uiterlijke datum waarop kan worden gestemd.
5. De kiesgerechtigde deelnemer en/of pensioengerechtigde brengt zijn stem uit door op een beveiligd gedeelte van de website van het fonds of op een in de persoonlijke oproep aangegeven verkiezingswebsite zijn stem uit te brengen.
6. Iedere kiesgerechtigde persoon kan één stem uitbrengen.

Artikel 8 Toewijzing van de zetels

1. Na het einde van de stemming stelt de verkiezingscommissie het aantal geldige stemmen vast, dat op elke kandidaat is uitgebracht.
2. Ongeldig zijn de stemmen:
   a) die op een andere wijze worden uitgebracht dan door de verkiezingscommissie is voorgeschreven;
   b) die blanco zijn uitgebracht;
   c) waarop niet duidelijk de keuze van de kiesgerechtigde persoon blijkt;
   d) die vaker dan één keer zijn uitgebracht.
3. Het aantal beschikbare zetels wordt per kiesgroep verdeeld over de kandidaten met de meeste stemmen, in volgorde van het aantal behaalde stemmen.
4. In geval van staking van stemmen beslist de verkiezingscommissie over de te volgen procedure.

Artikel 9 Uitslag van de verkiezingen en benoeming

1. De verkiezingscommissie stelt binnen drie werkdagen na de verkiezingsdatum de uitslag vast en maakt deze bekend:
   a) schriftelijk en/of elektronisch aan de werknemersorganisaties en/of verenigingen van pensioengerechtigden die kandidaten hebben voorgedragen én aan de kandidaten; en
   b) op de website van het fonds aan de kiesgerechtigde personen.
2. Het uitvoerend bestuur besluit aan de hand van de uitslag van de verkiezingen, na goedkeuring door het niet-uitvoerend bestuur, tot benoeming van de gekozen kandidaat of kandidaten.

Artikel 10 Bewaartermijn

Het secretariaat bewaart de uitgebrachte stemmen ten minste vier jaren.

Artikel 11 Bezwaarprocedure

Tegen een besluit van de verkiezingscommissie kan iedere belanghebbende binnen een week na

de bekendmaking van dit besluit bezwaar maken bij het algemeen bestuur van het fonds.

Artikel 12 Bevoegdheid van de verkiezingscommissie
De verkiezingscommissie beslist in incidentele gevallen die niet in dit verkiezingsreglement zijn voorzien.